

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **D. D. P.**, zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 5, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2024, č. j. 41 A 8/2024-19,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) podal dne 28. 6. 2023 prostřednictvím datové schránky svého právního zástupce na Velvyslanectví České republiky v Hanoji žádost podle § 42a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v tehdejší znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR spolu s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání uvedené žádosti dle § 169d odst. 3 tohoto zákona. Stěžovatel posledně uvedenou žádost odůvodnil tím, že je zletilým nezaopatřeným dítětem, v ČR žije od narození a s velmi dobrými výsledky zde studuje střední školu. Stěžovatel je v ČR integrován a považuje ji za svůj domov, přičemž zde pobývá i celá jeho rodina. Byl by nucen vycestovat do Vietnamu s doprovodem a bylo by nespravedlivé, aby území ČR museli opustit i další členové jeho rodiny, neboť stěžovateli rodiče zde mají povolen dlouhodobý pobyt a vykonávají dobře placená zaměstnání. Zastupitelský úřad v Hanoji je navíc od ČR značně vzdálený. Stěžovatel rovněž poukázal na to, že po nabytí účinnosti zákona č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony o pobytu cizinců (dále též „novela zákona o pobytu cizinců“), není od 1. 7. 2023 zletilé nezaopatřené dítě oprávněno podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Povinnost osobního podání žádosti by tak podle stěžovatele v jeho případě

odporovala mezinárodním závazkům plynoucím z Úmluvy o právech dítěte a Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[2] Zastupitelský úřad v Hanoji usnesením ze dne 26. 7. 2023, č. j. 1718-3/2023-MZV/HANOKO, zamítl žádost stěžovatele o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu a řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu z tohoto důvodu zastavil. Proti uvedenému usnesení podal stěžovatel odvolání, kterému žalovaný vyhověl a rozhodnutím ze dne 8. 11. 2023, č. j. 123711-3/2023-MZV/OPL, dané usnesení z důvodu nedostatečného zjištění skutkového stavu zrušil a věc vrátil zastupitelskému úřadu k novému projednání.

[3] Následně zastupitelský úřad usnesením ze dne 20. 12. 2023, č. j. 1718-10/2023-MZV/HANOKO, žádost stěžovatele o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu opět zamítl a řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu dle § 169d odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců zastavil. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 3. 2024, č. j. 101889-3/2024-MZV/OPL, zamítl a prvostupňové usnesení potvrdil. Žalovaný nejprve odkázal na judikaturu týkající se výkladu pojmu „*odůvodněný případ*“, při jehož naplnění lze upustit od povinnosti osobního podání žádosti, přičemž zdůraznil, že pokud stěžovatel ve své žádosti poukazoval na skutečnost, že by v důsledku novely zákona o pobytu cizinců nemohl od 1. 7. 2023 úspěšně žádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, nejedná se dle žalovaného o překážku pro osobní podání žádosti na zastupitelském úřadě v Hanoji. Novela totiž nemohla mít přímý dopad do sféry stěžovatele při podání žádosti, neboť v té době nebyla účinná. Změnu okruhu osob oprávněných podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nelze dle žalovaného podřadit pod pojem „*odůvodněný případ*“. Žalovaný ani neshledal, že by v důsledku neupuštění od osobního podání žádosti došlo k nepřiměřenému zásahu do stěžovatelova práva na respektování jeho soukromého a rodinného života, přičemž připomněl, že stěžovatel je zletilý a v minulosti ve Vietnamu několik let žil. Vycestování za účelem vyřízení pobytového oprávnění je dle žalovaného pouze dočasné a svou pobytovou situaci stěžovatel mohl řešit i během letních prázdnin, čímž by studium, které údajně absolduje, nezameškal. Stěžovatel se dle žalovaného zatím ani nepokusil požádat o termín k podání žádosti. Dále žalovaný konstatoval, že stěžovatel nabyl zletilosti bezmála rok před podáním žádosti, a i svým přičiněním se tak dostal do situace, ve které musel žádost o pobytové oprávnění podat těsně před nabytím účinnosti novely zákona o pobytu cizinců, která znemožnila podání žádosti o jím požadovaný druh povolení k dlouhodobému pobytu. Nyní je tak pouze na stěžovateli, aby si svou pobytovou situaci vyřešil prostřednictvím jiných pobytových oprávnění.

[4] Proti posledně uvedenému rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 20. 6. 2024, č. j. 41 A 8/2024-19, zamítl. Krajský soud nejprve vymezil judikatorní východiska vztahující se k institutu upuštění od osobního podání žádosti dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců a konstatoval, že v případě stěžovatele nebyly shledány takové skutečnosti, které by z jeho věci učinily „*odůvodněný případ*“ pro aplikaci tohoto ustanovení. Krajský soud nesdílel názor stěžovatele, že důvod, pro který by zastupitelský úřad měl zvažovat možnost upustit od povinnosti osobního podání, lze spatřovat v novele § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, která s účinností od 1. 7. 2023 znemožnila zletilým nezaopatřeným dětem cizinců s povoleným

pokračování

pobytem žádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Je sice pravdou, že pokud by stěžovatel musel vycestovat do Vietnamu a podat žádost osobně, zřejmě by podání takové žádosti nestihl, podstatné však je, že stěžovatel pozbyl své dřívější povolení k trvalému pobytu již na konci února 2019, měl tedy více než čtyři roky k tomu, aby si svou pobytovou situaci vyřešil. Pokud se tak nestalo a pokoušel se žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podat na poslední chvíli, jde tato skutečnost pouze k jeho tíži. Nelze pouze z tohoto důvodu požadovat po správních orgánech, aby ustoupily od základního požadavku osobního podání žádosti.

[5] Dále krajský soud zdůraznil, že v případě zastavení řízení o žádosti cizince o pobytové oprávnění obecně nemají správní orgány povinnost posuzovat přiměřenost dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, s výjimkou případů, kdy je třeba posoudit nejlepší zájem dítěte. Stěžovateli však již v době rozhodování krajského soudu bylo 19 let, proto na něj Úmluva o právech dítěte vůbec nedopadá. Důvody týkající se stěžovatelova soukromého nebo rodinného života však mohly mít relevanci pro posouzení, zda se jedná o případ odůvodňující upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Rodinné poměry, které stěžovatel zdůrazňoval, však dle krajského soudu nepředstavují dostatečný důvod pro upuštění od osobního podání žádosti. Byť je pochopitelné, že vycestování do velmi vzdáleného Vietnamu je časově i finančně náročné, bez dalšího to není dostatečným důvodem pro výjimku z povinnosti osobně podat žádost, neboť tomuto problému by musel čelit každý státní příslušník Vietnamu žijící v České republice. Pokud by se jednalo o dostatečný důvod pro použití § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, vznikla by v rozporu se zněním zákona skupinová výjimka odhlízející od konkrétní individuální situace každého žadatele. Stěžovatel netvrdil žádné skutečnosti v souvislosti se svými rodinnými poměry, které by vytvářely objektivní překážku pro osobní podání žádosti na zastupitelském úřadě. Stěžovatel je zletilý, na svých rodičích je závislý pouze finančně, proto do Vietnamu může vycestovat sám. Během svého života tam stěžovatel čtyři roky žil, aby se naučil vietnamský jazyk, lze proto předpokládat, že tam má příbuzné, kteří by mu během vyřizování pobytového oprávnění mohli případně poskytnout potřebné zázemí. Vycestování do Vietnamu na omezenou dobu by neznamenal zpřetrhání jeho vazeb v ČR. V dočasném odloučení od rodičů a sourozenců tedy krajský soud nepřiměřený zásah do stěžovatelova rodinného života nespatořoval, a to ani ve spojení s případnou nutností přerušit studium na střední škole.

[6] Správní orgány tak dle krajského soudu dostatečně a přezkoumatelně vysvětlily, proč stěžovatelův případ nepovažují za odůvodněný ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud rovněž dodal, že lidsky rozumí stěžovatelově komplikované situaci, přičemž v současné době stěžovatel již ani v případě vycestování do Vietnamu nebude moci žádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Do této situace se však stěžovatel dostal pouze v důsledku pasivity svých rodičů při řešení jeho pobytové situace. Imigrační pravidla ČR jsou v některých ohledech přísná, nicméně jejich použití správními orgány neznamená, že postupují přehnaně formalisticky. Závěrem krajský soud dodal, že mu nepřísluší hodnotit, zda by v případě stěžovatele bylo smysluplnější nebo efektivnější, pokud by žádost o pobytové oprávnění mohl podat bez nutnosti své osobní přítomnosti na zastupitelském úřadě v Hanoji, nýbrž soud může posoudit pouze to, zda správní orgány v dané věci správně vyložily neurčitý právní pojem „*odůvodněný případ*“.

[7] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítá, že krajský soud nedostatečně zjistil skutkový stav věci a nevypořádal žalobní námitku týkající se objektivních překážek pro vycestování jakožto zásadní skutečnost pro posouzení možnosti upuštění od osobního podání. Za takovou překážku je dle stěžovatele nutné považovat novelu zákona o pobytu cizinců, která znemožnila podávání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny pro zletilé nezaopatřené děti, tedy fakticky znemožnila stěžovateli podat svoji žádost běžným způsobem. Stěžovatel svůj pobyt řešil, neboť si podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, avšak nemohl odcestovat do Vietnamu, neboť zde celou dobu studuje, připravuje se na budoucí povolání a hlavně zde má celou rodinu, včetně své sestry, které bylo v minulosti taktéž upuštěno od osobního podání žádosti. Stěžovatel se danou novelu nesnažil zneužít, avšak kvůli ní měl být využit institut upuštění od osobního podání žádosti. Stěžovatel tvrdí, že ve Vietnamu nelze podávat jiné žádosti než žádost o dlouhodobý pobyt za účelem studia, kterou však podat nemůže, neboť studuje střední, a nikoliv vysokou školu. Žádosti o vydání zaměstnanecké karty a o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jsou kvůli nulovým kvótám vyloučeny. Neupuštěním od osobního podání se stěžovatel dostane do situace, že bude muset odcestovat a jeho návrat bude takřka nemožný, přesto krajský soud tuto žalobní námitku ignoroval. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by vyhověním jeho žádosti došlo k vytvoření skupinové výjimky. Jeho situace je dle něj individuální. V době podání dané žádosti nebylo možné včas odcestovat do Vietnamu, získat termín k podání žádosti a ještě žádost podat. Je pravdou, že stěžovatel byl po nějakou dobu ve Vietnamu, avšak narodil se v ČR a strávil zde většinu svého života. Stěžovatel poukázal na to, že zastupitelský úřad plní pouze administrativní funkci, přičemž o žádosti rozhoduje Ministerstvo vnitra, je tedy zbytečně formalistické trvat na tom, aby stěžovatel musel i v době, kdy nebylo možné včas získat termín a podat danou žádost, odcestovat do Vietnamu.

[8] Krajský soud se podle stěžovatele rovněž nedostatečně zabýval tím, že se žalovaný nevypořádal s otázkou přiměřenosti správních rozhodnutí dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, resp. s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu stěžovatel konstatoval, že se touto otázkou dostatečně nezabývaly správní orgány ani krajský soud. Stěžovatel v této souvislosti připomněl, že se na území ČR narodil, má zde veškeré zázemí a žije zde ve společné domácnosti se svou matkou, otcem i sestrami. Stěžovatel se intenzivně připravuje na své budoucí povolání a zároveň pomáhá při studiu svým sestrám, takže i těm by jeho vycestování způsobilo újmu.

[9] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek, a případně i žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Dodal, že zjištění skutkového stavu věci bez důvodných pochybností je úkolem správních orgánů, nikoliv soudu, přičemž krajský soud se dostatečně zabýval rovněž přezkoumatelností rozhodnutí žalovaného. Žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě, v němž vysvětlil, z jakého důvodu nelze novelu zákona o pobytu cizinců považovat za překážku pro osobní podání žádosti na zastupitelském úřadě. Krajský soud rovněž zdůvodnil, proč soukromé ani rodinné poměry stěžovatele nepředstavují důvod pro upuštění od osobního podání žádosti. Žalovaný zdůraznil, že je na stěžovateli, aby řešil svou pobytovou situaci, přičemž dle něj může stěžovatel žádat o dlouhodobé vízum s následným

pokračování

prodloužením podáním žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný též s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu připomněl, že smyslem soudního přezkumu neupuštění od osobního podání žádosti není zabývat se efektivitou a smysluplností osobního podání žádosti. Žalovaný i krajský soud v úplnosti posoudili okolnosti, které stěžovatel uvedl na podporu své argumentace o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, a přesvědčivě zdůvodnili, proč v tomto případě dočasné odloučení stěžovatele od jeho rodiny i za cenu případného přerušení studia není nepřiměřené. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítl, případně ji pro její nedůvodnost zamítl.

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[13] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikurní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

[14] Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti dostatečné argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[15] V návaznosti na obsah kasační stížnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti, neboť je srozumitelný a opřený o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Krajský soud žalobní body vypořádal, své závěry odůvodnil a relevantně

argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů, nelze tak jeho rozsudek považovat za nepřezkoumatelný (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2021, č. j. 5 Azs 388/2020-45). Pokud stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný z toho důvodu, že krajský soud dle něj nezjistil dostatečně skutkový stav věci, nelze mu přisvědčit. Zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností ve smyslu § 3 správního řádu bylo primárně úkolem správních orgánů, přičemž stěžovatel v žalobě takovou vadu správních rozhodnutí nenamítal a v kasační stížnosti pak ani nenaznačil, v jakém ohledu v tomto směru měl pochybit krajský soud. Krajský soud rovněž podrobně vysvětlil, proč stěžovatelem uváděné skutečnosti neodůvodňují upuštění od osobního podání žádosti. K tomu lze dodat, že správní soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci účastníka a tu obsáhle vyvracet, nýbrž je jejich úkolem vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Byť tedy krajský soud výslovně nereagoval na stěžovatelovu námitku, podle níž nelze zaručit, že se v přiměřené době dostane na zastupitelském úřadu v Hanoji k podání jakékoliv jiné žádosti, nejedná se o vadu napadeného rozsudku zakládající jeho nepřezkoumatelnost, neboť smyslem stěžovatelovy žalobní argumentace se krajský soud srozumitelně a dostatečně zabýval. K tomu je nezbytné dodat, že stěžovatel původně stručnou úvahu ohledně nemožnosti podat žádost o jiné pobytové oprávnění výrazně rozvedl až v kasační stížnosti.

[16] V daném případě stěžovatel usiloval o podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR, přičemž zákon předpokládá jako základní pravidlo osobní podání této žádosti na zastupitelském úřadě – viz § 42a odst. 5 ve spojení s § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Současně je však z tohoto pravidla, resp. povinnosti osobního podání žádosti stanovena v § 169d odst. 3 téhož zákona výjimka spočívající v tom, že zastupitelský úřad od této povinnosti může v „*odůvodněných případech*“ upustit.

[17] Jak již připomněl i krajský soud, otázkou výkladu tohoto ustanovení se ve své judikatuře Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Konstatoval, že obsahuje jak správní uvážení, tak neurčitý právní pojem „*odůvodněný případ*“, správní orgány tedy nejdříve posuzují, zda posuzovanou věc lze považovat za „*odůvodněný případ*“, a případně následně uplatní správní uvážení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2023, č. j. 4 Azs 19/2023-34). K upuštění od osobního podání žádosti by mělo být přistoupeno ve výjimečných případech, kdy by trvání na osobním podání žádosti bylo nepřiměřeně přísné, tvrdé či nerozumné (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015-36, ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67, či ze dne 8. 9. 2016, č. j. 10 Azs 163/2016-37). Žadatel musí rovněž uvést konkrétní důvody, proč právě jeho věc má být oním „*odůvodněným případem*“, kdy správní orgán nemá trvat na osobním podání žádosti (již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67).

[18] Za odůvodněné případy lze považovat situace, kdy by vyžadování osobní účasti představovalo pro cizince nepřiměřenou zátěž (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015-36), např. když je žadatel v osobním podání žádosti omezen svým zdravotním stavem nebo když bude objektivně nemožné dostavit se k zastupitelskému úřadu či je dostupnost zastupitelského úřadu z provozních důvodů objektivně velmi ztížena (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs

pokračování

213/2018-22). Důvodem pro upuštění od osobního podání žádosti mohou být i specifické rodinné poměry žadatele o pobytové oprávnění (např. závažné zdravotní postižení jeho dětí, kvůli němuž není spravedlivé po něm požadovat delší odloučení – rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2023, č. j. 3 Azs 163/2022-36). Ve výjimečných případech mohou upuštění od osobního podání žádosti odůvodňovat i zdravotní rizika (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2021, č. j. 1 Azs 4/2021-28).

[19] Zároveň je pravdou, jak správně konstatovali krajský soud i žalovaný, že při přezkumu neupuštění od osobního podání žádosti se správní soud zabývá výlučně tím, zda existují důvody, pro které není třeba na osobním podání trvat. Předmětem soudního přezkumu proto není hodnocení smysluplnosti či efektivity osobního podání, ale pouze posouzení, zda správní orgány správně vyložily neurčitý právní pojem „*odůvodněný případ*“ a poté jej správně aplikovaly na zjištěný skutkový stav (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2025, č. j. 6 Azs 223/2024-36, a ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 Azs 351/2018-50, či usnesení ze dne 15. 7. 2025, č. j. 1 Azs 80/2025-32).

[20] Stěžovatel za první důvod, proč by v jeho případě mělo být upuštěno od povinnosti osobního podání žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny, považuje novelu § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, od jejíž účinnosti, tedy od 1. 7. 2023, již nemohl úspěšně žádat o tento pobytový titul. K tomu stěžovatel uváděl, že by do 30. 6. 2023 nestihl danou žádost podat osobně na zastupitelském úřadu, tedy neupuštěním od osobního podání žádosti mu bylo fakticky znemožněno tuto žádost podat. Nejvyšší správní soud však sdílí názor správních orgánů i krajského soudu, že novela § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, na jejímž základě již od 1. 7. 2023 zletilé nezaopatřené dítě není oprávněno podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR, nemůže být sama o sobě skutečností, kterou by bylo nezbytné v souladu se shora vymezenými judikatorními východisky považovat za „*odůvodněný případ*“ pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti.

[21] Je pravdou, že pokud by stěžovatel namísto elektronického podání žádosti téhož dne vycestoval do Vietnamu, zřejmě by také nestihl podat danou žádost osobně na zastupitelském úřadu do 30. 6. 2023, tedy do účinnosti novely, takže by i v tomto případě přišel o možnost žádat o tento konkrétní pobytový titul. Jak však již zdůraznil krajský soud, stěžovatel se do této situace dostal nejen pasivitou svých rodičů, ale po nabytí zletilosti dne 29. 7. 2022 i pasivitou vlastní. Stěžovatel pozbyl své dřívější pobytové oprávnění (povolení k trvalému pobytu) již na konci února 2019, nicméně žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podal až dne 28. 6. 2023, tedy v situaci, kdy od dovršení jeho zletilosti již uběhl bezmála rok a kdy pro osobní podání žádosti na zastupitelském úřadu v Hanoji zbývaly pouhé dva další dny. Pokud stěžovatel tuto žádost podal prostřednictvím datové schránky svého zástupce až na poslední chvíli před nabytím účinnosti novely zákona o pobytu cizinců, která ho o možnost podání této žádosti připravila, musí nést tomu odpovídající následky.

[22] V této souvislosti není relevantní to, že stěžovatel během svého pobytu v ČR žádal o mezinárodní ochranu. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 1. 4. 2020, č. j. OAM-5/ZA-ZA11-HA10-2020, stěžovateli mezinárodní ochranu neudělilo. Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 3. 2. 2021, č. j. 41 Az 53/2020-36, zamítl a Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost směřující proti tomuto rozsudku odmítl pro nepřijatelnost

usnesením ze dne 28. 4. 2021, č. j. 6 Azs 67/2021-28. Stěžovatel měl tedy možnost danou žádost podat (do nabytí zletilosti v zastoupení jedním ze svých zákonných zástupců, později již samostatně) případně také po pravomocném ukončení řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žádné kroky k legalizaci svého pobytu na území ČR však stěžovatel zřejmě neučinil.

[23] Zároveň je zásadní též to, že nevyhověním stěžovatelově žádosti o upuštění od osobního podání žádosti nebylo stěžovateli fakticky znemožněno žádat o pobytový titul, aby mohl v budoucnu na území ČR oprávněně pobývat. Není totiž pravdou, že stěžovatel nebude mít možnost žádat o jiný pobytový titul. Jak správně uvedl též žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí i ve vyjádření ke kasační stížnosti, pokud stěžovatel hodlá dále pobývat na území ČR se svou rodinou, tedy za účelem rodinným, případně za studijním účelem, má možnost podat dle § 30 zákona o pobytu cizinců žádost o dlouhodobé vízum k pobytu nad 90 dnů, které uděluje Ministerstvo vnitra na žádost cizince, který hodlá pobývat na území ČR za účelem vyžadujícím pobyt delší než 3 měsíce. Následně se nabízí možnost dané vízum prodloužit podáním žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu dle § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[24] Druhou stěžovatelem namítanou skutečností, která by dle něj měla zdůvodňovat výjimku z povinnosti osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě, jsou jeho soukromé a rodinné vazby na území ČR.

[25] Předně je nezbytné k závěru krajského soudu, dle něhož v případě zastavení řízení o žádosti cizince o pobytové oprávnění nemají obecně správní orgány povinnost posuzovat přiměřenost dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, upozornit na to, že v této otázce existuje v judikatuře Nejvyššího správního soudu rozpor. Otázka posouzení dopadů rozhodnutí o zastavení řízení proto byla usnesením osmého senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2024, č. j. 8 Azs 99/2023-52, předložena k posouzení rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. I pokud by však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že je nezbytné zabývat se i v případě zastavení řízení o žádosti cizince o pobytové oprávnění jeho dopadem do soukromého a rodinného života takového cizince, tedy k opačnému názoru, než zaujal krajský soud, podstatné je, že v nyní posuzované věci se správní orgány i krajský soud fakticky zabývaly možným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele právě v souvislosti s tím, zda z jeho věci tyto okolnosti nečiní „*odůvodněný případ*“ pro aplikaci institutu upuštění od osobního podání žádosti. Správní orgány i krajský soud přitom v této souvislosti zohlednily veškeré jim známé okolnosti případu. Odpověď rozšířeného senátu na položenou otázku by tedy nijak neovlivnila posouzení nynější věci, neboť správní orgány i krajský soud přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele zkoumaly. Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvod vyčkat rozhodnutí rozšířeného senátu.

[26] Nejvyšší správní soud v souladu s krajským soudem konstatuje, že stěžovatelovy rodinné a soukromé vazby na území ČR samy o sobě nenaplnují podmínky pro upuštění od osobního podání žádosti. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nejsou dle Nejvyššího správního soudu natolik výjimečné (s ohledem na shora uvedená východiska plynoucí z judikatury Nejvyššího správního soudu), aby představovaly objektivní překážku v tom smyslu, že by se stěžovatel nemohl osobně dostavit na příslušný zastupitelský úřad (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2024, č. j. 8 Azs 101/2023-38). Byť je pochopitelné,

pokračování

že vycestování do Vietnamu je časově i finančně náročné, přičemž rovněž dojde k dočasnému odloučení stěžovatele od jeho rodiny, tedy k určitému zásahu do jeho soukromého a rodinného života, nelze jej považovat za nepřiměřený a odůvodňující přistoupit k výjimce ze zákonem stanoveného pravidla osobního podání žádosti na zastupitelském úřadu. Stěžovatel je zletilý mladý muž, může tedy do Vietnamu vycestovat sám, aniž by bylo nutné, aby s ním vycestoval i jeden z jeho rodičů. Zásadní rovněž je, že stěžovatel v letech 2013 až 2017 ve Vietnamu nepřetržitě pobýval (což byl i důvod, proč mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu), proto lze předpokládat, že tam má odpovídající zázemí, které stěžovatel ani nezpochybňoval.

[27] Nejvyšší správní soud si je stejně jako krajský soud vědom toho, že pro stěžovatele a jeho rodinu může být i dočasné odloučení od rodiny náročné, a to i s přihlédnutím k tomu, že stěžovatel již nebude moci žádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. S ohledem na to, že se stěžovatel do této situace dostal vlastní pasivitou při řešení své pobytové situace, nejedná se o natolik mimořádné okolnosti, které by naplnily podmínky pro upuštění od osobního podání žádosti.

[28] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že jeho dosavadní judikatura poskytuje dostatečné odpovědi na námitky uvedené v kasační stížnosti. Lze uzavřít, že nebyl shledán žádný z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[29] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

### **P o u č e n í :**

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 11. září 2025

JUDr. Jakub Camrda  
předseda senátu